P.Z. br. 351

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-02/26-01/100
URBROJ: 65-26-10

Zagreb, 25. studenoga 2026.

ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA HRVATSKOGA SABORA

PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA RADNIH TIJELA

Na temelju članaka 178. i 192. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem ***Konačni prijedlog zakona o izmjeni i dopunama Zakona o probaciji,*** koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 25. studenoga 2026. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra pravosuđa, uprave i digitalne transformacije Damira Habijana i državne tajnike Ivana Crnčeca, Vedranu Šimundžu Nikolić, Sanjina Rukavinu i Fadilu Bahović.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/26-01/74
URBROJ: 50301-04/12-26-11

Zagreb, 25. studenoga 2026.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Konačni prijedlog zakona o izmjeni i dopunama Zakona o probaciji

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. - pročišćeni tekst i 5/14. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. u vezi s člankom 190. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 123/20. i 86/23. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske), Vlada Republike Hrvatske podnosi Konačni prijedlog zakona o izmjeni i dopunama Zakona o probaciji.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra pravosuđa, uprave i digitalne transformacije Damira Habijana i državne tajnike Ivana Crnčeca, Vedranu Šimundžu Nikolić, Sanjina Rukavinu i Fadilu Bahović.

PREDSJEDNIK

mr. sc. Andrej Plenković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENI I DOPUNAMA ZAKONA O PROBACIJI

Zagreb, studeni 2026.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENI I DOPUNAMA ZAKONA O PROBACIJI

Članak. 1.

U Zakonu o probaciji („Narodne novine“, broj 99/18.), u članku 10. stavku 1. točki 1. iza riječi: „otpust“ dodaju se riječi: „i Povjerenstva za tretman i smještaj po punom izvršenju kazne zatvora“.

U točki 8. na kraju rečenice briše se točka i dodaje se točka 9. koja glasi:

„9. izvršavanje posebne mjere nadzora po punom izvršenju kazne zatvora.“.

Članak 2.

U članku 15. stavku 1. iza riječi: „sankcije“ dodaju se riječi: „te prilikom odlučivanja o određivanju posebne mjere nadzora po punom izvršenju kazne zatvora“.

Članak 3.

Iza članka 18. dodaju se naslov iznad članka i članak 18.a koji glase:

„Izvješća Povjerenstvu za tretman i smještaj po punom izvršenju kazne zatvora

Članak 18.a

(1) Povjerenstvo za tretman i smještaj po punom izvršenju kazne zatvora može zatražiti izvješće od probacijskog ureda u postupku odlučivanja o potrebi predlaganja tretmana i smještaja po punom izvršenju kazne zatvora.

(2) Probacijski ured će najkasnije u roku od 15 dana od dana zaprimanja zahtjeva dostaviti traženo izvješće povjerenstvu iz stavka 1. ovoga članka.“.

Članak 4.

Naslov iznad članka i članak 23. brišu se.

Članak 5.

Iza dosadašnjeg članka 23. dodaju se naslovi iznad članaka i članci 23.a i 23.b koji glase:

„Izvršavanje posebne mjere nadzora po punom izvršenju kazne zatvora

Članak 23.a

(1) Po zaprimanju pravomoćnog rješenja o primjeni posebne mjere nadzora po punom izvršenju kazne zatvora probacijski ured nadležan prema mjestu u koje se osoba otpušta će bez odgode, putem kaznionice odnosno zatvora, organizirati susret sa zatvorenikom kojem je izrečena

posebna mjera radi pripreme za njenu provedbu i uručenja poziva da se prvog radnog dana po otpustu javi u nadležni probacijski ured.

(2) Ako se osoba iz stavka 1. ovoga članka ni u roku od tri radna dana po otpustu ne javi probacijskom uredu, probacijski ured će bez odgode obavijestiti suca izvršenja i policijsku upravu prema mjestu prebivališta odnosno boravišta osobe.

(3) Probacijski ured izrađuje pojedinačni program postupanja iz članka 12. ovoga Zakona, uzimajući u obzir prijedlog povjerenstva propisanog zakonom kojim se uređuje izvršavanje kazne zatvora.

(4) Kada probacijski ured ocijeni to potrebnim, sazvat će povjerenstvo propisano zakonom kojim se uređuje izvršavanje kazne zatvora, radi planiranja i usklađivanja postupanja nadležnih tijela tijekom provedbe posebne mjere nadzora po punom izvršenju kazne zatvora.

(5) Ako osoba iz stavka 1. ovoga članka ne surađuje s probacijskim službenikom te ako ne ispunjava obveze utvrđene pojedinačnim programom postupanja, probacijski ured će bez odgode izvijestiti suca izvršenja prema mjestu prebivališta odnosno boravišta osobe.

(6) Zaštitni nadzor i posebne obveze izrečene uz posebnu mjeru nadzora po punom izvršenju kazne zatvora izvršavaju se sukladno odredbama članka 20. stavaka 3. do 9. ovoga Zakona.

Preispitivanje posebne mjere nadzora po punom izvršenju kazne zatvora

Članak 23.b

(1) Sud izvršenja će nakon proteka prve godine od početka provođenja posebne mjere i potom najmanje jednom godišnje preispitati potrebu daljnjeg provođenja posebne mjere i o tome žurno donijeti rješenje.

(2) Probacijski ured će najkasnije deset mjeseci od dana pravomoćnosti rješenja o određivanju, nastavku ili produljenju posebne mjere, odnosno rješenja kojim je odbijen prijedlog za obustavu njezina izvršavanja, dostaviti nadležnom sudu izvršenja izvješće o provođenju posebne mjere zajedno sa zaprimljenim mišljenjima tijela uključenih u njezino provođenje.

(3) Nakon što od probacijskog ureda dobije zadnje izvješće o provođenju posebne mjere, sud izvršenja će zatražiti od povjerenstva propisanog zakonom kojim se uređuje izvršavanje kazne zatvora mišljenje o potrebi produljenja vremena provjeravanja posebne mjere.

(4) Na prijedlog osobe kojoj je određena posebna mjera preispitivanje se može učiniti i prije isteka roka iz stavka 1. ovoga članka, ali ne prije proteka roka od šest mjeseci od dana pravomoćnosti zadnjeg rješenja kojim je odlučeno o posebnoj mjeri. Nakon što zaprimi prijedlog sud izvršenja će pribaviti izvješće probacijskog ureda i nadležnog tijela za socijalni rad i mišljenje nadležnog državnog odvjetnika i policije, a po potrebi i drugu dokumentaciju.

(5) Sud izvršenja će najkasnije u roku od 30 dana od dana zaprimanja prijedloga iz stavka 4. ovoga članka donijeti rješenje.

(6) Sud izvršenja će rješenjem odbiti prijedlog iz stavka 4. ovoga članka ako s obzirom na pribavljena izvješća i mišljenje te drugu relevantnu dokumentaciju ocijeni da je nužno nastaviti s izvršavanjem posebne mjere.

(7) Protiv rješenja suda izvršenja osoba kojoj je posebna mjera određena može podnijeti žalbu u roku od tri dana od dana primitka rješenja. Žalba se podnosi sudu koji je donio rješenje, a o njoj odlučuje neposredno viši sud. Žalba protiv rješenja ne odgađa njegovo izvršenje.“.

PRIJELAZNA I ZAVRŠNA ODREDBA

Članak 6.

Ministar nadležan za poslove pravosuđa uskladit će Pravilnik o načinu obavljanja probacijskih poslova („Narodne novine“, br. 68/19. i 81/21.) s odredbama ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 7.

Ovaj Zakon objavit će se u „Narodnim novinama“, a stupa na snagu 1. siječnja 2027.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ZAKON DONOSI

Izvršavanje probacijskih poslova u Republici Hrvatskoj propisano je Zakonom o probaciji („Narodne novine“, broj 99/18.). Prvi Zakon o probaciji donesen je u prosincu 2009. godine („Narodne novine“, broj 153/09.) i bio je osnova za izgradnju profesionalne Probacijske službe. Nakon što su se 2011. godine započeli otvarati probacijski uredi i sustav se formirao, postalo je jasnije u kojem smjeru treba razvijati Probacijsku službu u Republici Hrvatskoj. Izmjene i dopune Kaznenog zakona („Narodne novine“, broj 144/12.), koje su stupile na snagu 1. siječnja 2013., propisale su brojne novine u određivanju pojedinih instituta iz nadležnosti probacijskog sustava pa je donesen Zakon o probaciji („Narodne novine“, broj 143/12.). S novim izmjenama i dopunama Kaznenog zakona u 2015. godini („Narodne novine“, broj 56/15.) određene su nove nadležnosti za probacijski sustav jer mu se u nadležnost stavlja dio sigurnosnih mjera. Osim navedenoga, došlo je i do izmjena vezano za nadzor izvršavanja posebnih obveza te izvršavanje kaznenopravne sankcije rada za opće dobro, a i sama praksa rada probacijskih ureda pokazala je potrebu za određenim promjenama u zakonodavnom uređenju izvršavanja probacijskih poslova. Zbog svega navedenoga donesen je novi Zakon o probaciji („Narodne novine“, broj 99/18.) koji je stupio na snagu 17. studenoga 2018.

Predloženim izmjenama i dopunama Kaznenog zakona u 2026. godini u kaznenopravni sustav se uvodi preventivni nadzor koji će se primjenjivati za najopasnije počinitelje kaznenih djela nakon punog izvršenja kazne zatvora. Dosadašnji institut sigurnosne mjere zaštitnog nadzora po punom izvršenju kazne zatvora redefinira se u novi institut „Posebne mjere nadzora po punom izvršenju kazne zatvora“. Slijedom toga potrebno je intervenirati u Zakon o probaciji kako bi se uskladio s izmjenama i dopunama Kaznenog zakona i na operativnoj razini propisao postupak izvršavanja posebne mjere nadzora koju će provoditi probacijska služba na način da se donese Zakon o izmjeni i dopunama Zakona o probaciji. Izmjenom i dopunama Zakona o probaciji ojačat će se uloga probacijskog sustava u zaštiti javnosti od počinitelja teških kaznenih djela.

II. PITANJA KOJA SE ZAKONOM UREĐUJU

Prijedlogom izmjene i dopuna Zakona o probaciji osim provedbe novog kaznenog instituta posebne mjere nadzora po punom izvršenju kazne zatvora, a čijim uvođenjem se briše iz sustava kaznenopravnih sankcija sigurnosna mjera zaštitnog nadzora po punom izvršenju kazne zatvora, propisuju se i novi poslovi koje će probacijska služba izvršavati. Poslovi koji se stavljaju u nadležnost probacije su poslovi izrade izvješća na zahtjev Povjerenstva za tretman i smještaj po punom izvršenju kazne zatvora, izvješća sudu pri odlučivanju o određivanju posebne mjere nadzora po punom izvršenju kazne zatvora, zatim se propisuje susret sa zatvorenikom prije njegova otpusta iz zatvora radi pripreme i organiziranja provedbe posebne mjere, izrada pojedinačnog programa postupanja te postupanje probacijskog ureda u slučaju kada osoba ne surađuje s probacijskim službenikom ili ne ispunjava utvrđene obveze. Također, prijedlogom zakona propisuje se i preispitivanje potrebe za daljnjim provođenjem posebne mjere nadzora.

III. OBRAZLOŽENJE ODREDBI PREDLOŽENOG ZAKONA

Uz članak 1.
Ovim člankom dopunjava se članak 10. stavak 1. Zakona o probaciji radi dodavanja novih poslova koje izvršava probacijska služba.

Uz članak 2.
Ovim člankom nadopunjuje se odredba članka radi dodavanja nove vrsta izvješća koje probacijski ured izrađuje na zahtjev suda.

Uz članak 3.
Ovim se člankom propisuju odredbe o izradi novog izvješća koje probacijski ured izrađuje na zahtjev Povjerenstva za tretman i smještaj po punom izvršenju kazne zatvora.

Uz članak 4.
Ovim člankom se briše dosadašnji članak 23. Zakona o probaciji zbog ukidanja kaznenopravne sankcije sigurnosne mjere po punom izvršenju kazne zatvora.

Uz članak 5.
Člankom 23.a propisuje se novi probacijski posao vezano uz određivanje i provedbu posebne mjere nadzora. Njime se uređuje priprema zatvorenika za provedbu posebne mjere prije otpusta iz zatvora, zatim izrada pojedinačnog programa postupanja te postupanje probacijskog ureda ako se zatvorenik po otpustu ne javi u probacijski ured.

Stavkom 4. ovoga članka propisana je mogućnost sazivanja povjerenstva radi planiranja i usklađivanja postupanja nadležnih tijela tijekom provedbe posebne mjere nadzora, dok je stavkom 5. propisano izvješćivanje suca izvršenja ako osoba ne surađuje s probacijskim službenikom i ne ispunjava obveze utvrđene pojedinačnim programom postupanja.

Člankom 23.b stavkom 1. propisana je obveza suda izvršenja o preispitivanju potrebe daljnjeg provođenja posebne mjere jednom godišnje, slijedi obveza probacijskog ureda da redovito izvješćuje nadležni sud izvršenja o provođenju posebne mjere, dok je stavkom 4. propisana mogućnost osobi pod posebnom mjerom da sama zatraži preispitivanje provođenja posebne mjere. Daljnjim stavcima propisani su rok u kojem sud donosi rješenje po zaprimanju prijedloga o preispitivanju i rok u kojem se osoba pod posebnom mjerom može žaliti te koji sud odlučuje o žalbi.

Uz članak 6.
Ovim člankom propisuje se rok za donošenje i usklađivanje podzakonskog akta nužnog za provedbu ovoga zakona.

Uz članak 7.
Ovim člankom propisano je stupanje zakona na snagu.

IV. OCJENA I IZVORI SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA

Za provedbu ovoga zakona sredstva su osigurana u okviru redovnog poslovanja Ministarstva pravosuđa, uprave i digitalne transformacije te nije potrebno osigurati dodatna financijska sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

V. RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA KOJA SE PREDLAŽU KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA U ODNOSU NA RJEŠENJA IZ PRIJEDLOGA ZAKONA TE RAZLOZI ZBOG KOJIH SU TE RAZLIKE NASTALE

U odnosu na tekst Prijedloga zakona koji je prihvaćen u prvom čitanju u Hrvatskome saboru, u Konačnom prijedlogu zakona nastale su određene razlike kao rezultat uvažavanja prijedloga i primjedbi iznijetih između prvog i drugog čitanja.

U odnosu na Prijedlog zakona, predlagatelj je u tekstu Konačnog prijedloga zakona izmijenio ili dodao sljedeće:

U članku 5. Konačnog prijedloga zakona dorađena je i dopunjena odredba članka 23.b koja se odnosi na preispitivanje posebne mjere nadzora po punom izvršenju kazne zatvora, čime je iz djelokruga postupanja probacije ujedno i uvažen komentar Hrvatske odvjetničke komore sa Savjetovanja s javnošću da se u postupku određivanja posebne mjere nadzora po punom izvršenju kazne zatvora propišu minimalna prava stranaka, kao što su pravo osobe kojoj je posebna mjera izrečena na podnošenje žalbe protiv rješenja suda o njezinoj daljnjoj provedbi, rok za podnošenje žalbe, nadležnost za odlučivanje o žalbi te pitanje odgađa li žalba izvršenje rješenja.

U odnosu na izneseno mišljenje na Odboru za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora na 75. sjednici održanoj 13. listopada 2026. za nomotehničkom doradom članka 23.b stavka 2. napominje se da je odredba tog stavka prebačena u Kazneni zakon koji propisuje materijalne uvjete za određivanje posebne mjere nadzora i više nije sastavni dio Konačnog prijedloga zakona.

Stavkom 2. propisana je obveza probacijskom uredu da najkasnije svakih deset mjeseci dostavlja nadležnom sudu izvješće o provođenju posebne mjere zajedno s mišljenjima tijela koja su uključena u provođenje posebne mjere.

Stavkom 3. uređuje se postupanje suda nakon zaprimanja posljednjeg izvješća probacijskog ureda, na način da sud odlučuje o potrebi produljenja vremena provjeravanja posebne mjere, prethodno pribavivši mišljenje povjerenstva o opravdanosti produljenja.

Stavkom 4. propisuje se pravo osobe kojoj je određena posebna mjera da svakih šest mjeseci može podnijeti sudu izvršenja prijedlog za preispitivanje opravdanosti njezine daljnje primjene, čime je prijedlog saborske zastupnice Dubravke Novak (Klub zastupnika Možemo!) prihvaćen i u širem opsegu jer se to pravo dodjeljuje svim osobama pod posebnom mjerom, a ne samo mladim počiniteljima.

Stavcima 5., 6. i 7. propisuju se odredbe u vezi s navedenim komentarom Hrvatske odvjetničke komore.

VI. PRIJEDLOZI I MIŠLJENJA DANI NA PRIJEDLOG ZAKONA KOJE PREDLAGATELJ NIJE PRIHVATIO, S OBRAZLOŽENJEM

U odnosu na primjedbe saborske zastupnice Dubravke Novak (Klub zastupnika Možemo!), u okviru rasprave održane na sjednici Hrvatskoga sabora koje se odnose na potrebu da se prije otpusta zatvorenika provjeri razumije li osoba svoje obveze, ima li osigurane uvjete stanovanja, može li redovito dolaziti u probacijski ured te je li dogovoren nastavak posebnog tretmana, kao i na potrebu zadržavanja obveze pravodobnog obavještavanja i razmjene podataka te osiguravanja kontinuiteta u postupanju prije otpusta osobe s izdržavanja kazne zatvora, a ne tek prvoga dana nakon otpusta, ističe se da su navedena pitanja već obuhvaćena predloženim zakonskim rješenjem. Naime, Prijedlogom zakona propisana je obveza probacijskog ureda da, po zaprimanju rješenja o primjeni posebne mjere nadzora nakon punog izvršenja kazne zatvora, bez odgode organizira susret sa zatvorenikom u zatvoru, odnosno kaznionici, radi pripreme za provedbu posebne mjere i uručenja poziva za dolazak u probacijski ured.

U odnosu na primjedbu koja se odnosi na određivanje roka u kojem se probacijski ured obavještava o izrečenoj posebnoj mjeri, napominje se da je navedeno pitanje uređeno zakonom kojim se uređuje izvršavanje kazne zatvora. Pritom ističe se da je Prijedlogom izmjena i dopuna navedenog zakona propisana obveza dostave izvješća o tijeku izvršavanja kazne zatvora probacijskom uredu, najkasnije 15 dana prije otpusta zatvorenika kojemu je određena posebna mjera. Također, propisano je da kaznionica, odnosno zatvor tijekom izvršavanja kazne zatvora pravodobno osigurava pripremu zatvorenika za otpust, u suradnji s drugim nadležnim tijelima u čijem su djelokrugu poslovi pružanja pomoći nakon otpusta ili nadzora nad osuđenikom.

TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU

Članak 10.

(1) Probacijski poslovi su:
1. izrada izvješća: na zahtjev državnog odvjetnika, suda, suca izvršenja, kaznionica odnosno zatvora te tijela nadležnog za uvjetni otpust
2. nadzor izvršavanja obveza prema rješenju državnog odvjetnika
3. organiziranje i nadziranje izvršavanja uvjetne osude i djelomične uvjetne osude s posebnom obvezom i/ili zaštitnim nadzorom i/ili sigurnosnom mjerom koju nadzire probacijsko tijelo
4. organiziranje i nadziranje izvršavanja sigurnosnih mjera iz nadležnosti probacije
5. organiziranje i nadziranje izvršavanja rada za opće dobro
6. izvršavanje uvjetnog otpusta uz koji je izrečen zaštitni nadzor i/ili posebna obveza
7. sudjelovanje u izvršavanju prekida kazne zatvora
8. nadzor korištenja pogodnosti izlaska tijekom izvršavanja kazne zatvora.

(2) Sadržaj izvješća i dokumentacije koje u obavljanju probacijskih poslova izrađuje probacijski ured propisuje se Pravilnikom iz članka 4. stavka 9. ovoga Zakona.

Članak 15.

(1) Sud može zatražiti izvješće od probacijskog ureda prilikom odlučivanja o izboru vrste i mjere kaznenopravne sankcije.

(2) Probacijski ured će u roku od 30 dana od dana zaprimanja zahtjeva dostaviti traženo izvješće sudu.

Izvršavanje sigurnosne mjere zaštitnog nadzora po punom izvršenju kazne zatvora

Članak 23.

(1) Kada je izrečena sigurnosna mjera zaštitnog nadzora po punom izvršenju kazne zatvora, kaznionica odnosno zatvor obavijestit će probacijski ured o mjestu otpusta zatvorenika tri mjeseca prije izvršenja kazne i dostaviti probacijskom uredu pravomoćnu sudsku odluku.

(2) Po zaprimanju obavijesti od kaznionice odnosno zatvora probacijski ured će o navedenom obavijestiti policiju, a po potrebi i druge institucije.

(3) Sigurnosna mjera iz stavka 1. ovoga članka izvršava se sukladno odredbama o izvršavanju zaštitnog nadzora iz članka 20. ovoga Zakona.